

מסע אל הדרשה לבני המצווה

שם התלמיד – תומר דנגוט

ביתה - 11

בי"ס "רימלט", נתניה

תרבות ישראל ומורשתו

הדרשה של תומר

"צִדִּיק פֶּתַח יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה" (תהלים צ"ב י"ג)

ברוכים הבאים לכל אורחי היקרים

תודה שבאתם לחגוג איתי את בר המצווה שלי.

שמי הוא תומר, כשם של עצי הפרי הגבוהים ממשפחת הדקלים.

בתנ"ך מופיע שם העץ כתומר ואף כתמר.

"והיא יושבת תחת תומר דבורה בין הרמה ובין בית אל בהר אפרים"
(שופטים ד' פס' ה')

בהיותי בבטן אמי, התנגן בליבה השם תומר. אימא שיתפה את אחיותיי הגדולות וכמובן את אבי היקר, הם הסתכלו עליי והחליטו פה אחד שהשם תומר הוא השם הנבחר.

נולדתי בכ"ו באייר תשס"ג, 28.5.2003

ביום הולדתי הפועל רמת גן, הקבוצה האהובה על אבי זכתה לראשונה בגביע המדינה למרות היותה בליגה השנייה.

אבי סיפר לי כי עמד לצאת אל המשחק גמר הגביע נרגש עד מאוד ולפתע אמי הודיעה לו כי חשה בעצירים וכי עליהם לנסוע בבהילות לבית החולים.

אבי ניסה לשכנע אותה כי אין אלו צירי לידה ואולי ניתן להמתין, אך אימי התעקשה לצאת לכיוון בית היולדות, "בית החולים תל השומר".

הורי המתינו שעות רבות עד לרגע המאושר בחייהם. בזמן ההמתנה צפה אבי בזכייתה של קבוצת נעוריו בגביע המדינה.

החל מגיל ארבע הצטרפתי לאבי למשחקי הקבוצה.

כיום התחביב העיקרי שלי קשור לספורט ואני משחק כדורסל בקבוצת נוער קט-סל עירוני נתניה.

סיפורה של משפחתי הוא חלק מסיפורו של העם היהודי בתפוצות, הכמיהה לעליה לארץ ישראל, בשותפות בבניין הארץ והקמת דורות של בני משפחה התורמים למדינה עם ערכי נתניה, חינוך והשקעה למען החברה והמשפחה.

סבי וסבתי מצד אמי עלו לארץ ממרוקו. סבי יוסף עלה לארץ בגיל שבע עשרה לבדו במסגרת "מחל" - מתנדבי חוץ לארץ.

סבי יוסף מצד אבי נולד בפולין. לאחר כיבוש העיירה של סבי על ידי הנאצים ברח משפחתו לרוסיה.

הם הוענשו על ידי הרוסים והועברו לסיביר, שם חיו בתנאים קשים ביותר. גם סבי זה עלה ארצה לבדו במסגרת גח"ל.

סבי לחם בחטיבת כרמלי ב"גולני", הכיר את סבתי יפה ונישא לה.

סבתי יפה היא ילידת תל אביב וילדותה עברה תחת שלטון המנדט הבריטי. סבתי חוותה כילדה את הכרזת העצמאות של מדינת ישראל ובהמשך את מלחמת השחרור.

הורי היקרים הכירו בזמן שירותם הצבאי בשבטה בבסיס ההדרכה של התותחנים בדרום הארץ. הם התאהבו, נישאו והקימו את הקן המשפחתי האוהב.

אני הבן הקטן ולי שלוש אחיות: עדי, רותם ושירי.

אני גדל בבית מסורתי אשר בו ישנה זיקה למורשת ישראל ולתרבותה.

טקס בר המצווה מסמל את התקבלות הנער לא רק אל חברת המבוגרים אלא אל עולם המצוות. לאחר הטקס חל שינוי במעמד הנער.

ממעמד של מתחנך למצוות הוא הופך לחייב במצוות. הטקס בבית הכנסת מסמל שינוי זה ומבטא את מעמדו החדש כחבר שווי זכויות ושווי חובות בקהילה היהודית.

ככל שאני מתקרב לגיל החשוב הזה התעניינתי כיצד בני משפחתי חגגו את כניסתם למצוות. גיליתי שסבי יוסף לא חגג את בר המצווה בגלל היותו בשואה. משפחתו נלחמה על חייה בסיביר ובאותה תקופה לא הייתה להם היכולת לחגוג, אולם כאשר עזב סבי את משפחתו ועלה לבדו לארץ הוא קיבל מאביו תפילין.

סבתי יפה שנולדה בתל אביב זכתה לחגוג את בת המצווה שלה בביתה עם הוריה. בארץ הייתה תקופת הצנע ולכבוד האירוע היא קיבלה את השעון שאביה קנה לאמה.

לאבי איתן חגגו בר מצווה ברוב פאר והדר. אבי עלה לתורה בבית הכנסת של סבי בנוכחות אורחים רבים. אבי קיבל מהוריו תפילין ושעון.

האם גם לי מחכה.. שעון?

אני מרגיש שהתבגרתי בשנה זו, אני מתנתק מעולם הילדות אל עולם המבוגרים בו יש לי לצד הזכויות גם חובות. אני מרגיש את ההתייחסות של הורי אלי, לפעמים כאל ילד ולפעמים כאל בוגר.

בהגיענו לבר המצווה שומעים אנו שוב ושוב את הניסוח של הגעה לבגרות שמחוברת בקשר בלתי נפרד למילה אחריות.

ככל שאנו מתבגרים נדרש מאתנו ליישם את מה שלמדנו.

גיל הבר - מצווה מציין צומת מרכזי וחשוב במסע חיינו. אנו נדרשים לקחת יותר אחריות על עצמנו, על מעשינו, כלפינו וכלפי משפחתנו והחברה.

אנו "חוצים שער" וצועדים דרכו לדרך בה נידרש לתת, לתרום לארגון, ולהיות אחראים. בהמשכה של דרך זו נצטרך לעבור דרך "שערים נוספים", מורכבים יותר של בחירת מסלול לימודים בחטיבה ובתיכון, של עיצוב חוג החברים, של בחירת תחביבים וחלוקת זמן ללימודים, למשפחה, לחברים ולקהילה.

המושג בגרות ואחריות לא יעשה עמנו "הנחות" כפי ששיש לנו כיום. נידרש לדעתי לדעת לוותר.

בצומת ה"בר מצווה" המושג בגרות ואחריות מחייב אותנו לדעתי, לשאוף להשתפר, לתקן וללמוד מטעויות ללא חשש מלהודות ולדעת שטעינו. במקום זה בגרות ואחריות משמעותן לרכוש וליישם ערכים של צניעות, עזרה לזולת ובמקביל "לעמוד על שלך" בצורה תרבותית ומנומסת.

גם לדעת לקבל אי-הצלחות ולהבין שאי הצלחה היא זמנית ופותחת בפנינו פתח להצלחה חדשה.

בגרות ואחריות בעתיד זה להבין ולחזק הקשר שלנו כיהודים למדינת ישראל ולאזרחיה.

כאשר מחנכת הכיתה הכריזה על מבצע ההתרמה "הקש בדלת" היה לי ברור שאני נוטל חלק במבצע התרמות זה ואכן קבוצתי הגיעה לסכום כספי גבוה שהועבר לאגודה למלחמה בסרטן.

היה לי חשוב להיות חלק מהקבוצה התורמת למען החברה. למען החולים שזקוקים לתרומות אלה. הרגשתי אחריות כלפי המשימה ומחויבות לבצע אותה על הצד הטוב ביותר.

גם בבית הספר ערכנו לפני חודש "יום סנדביץ'". ביום זה כל תלמידי כיתות ו' ואני בתוכם הכנו כריכים ומכרנו לשאר תלמידי בית הספר. הכסף שנאסף הוא למטרה טובה של רווחת התלמידים בבית הספר.

כדי להגיע אל המטרה הייתי מחויב למשימה עם הרבה אחריות.

אני מקפיד על תכנית האימונים שלי בספורט הכדורסל כי זו האחריות שלי גם כלפי עצמי וגם כלפי הקבוצה שלי להגיע להישגים טובים במשחקי העונה.

הפרשה שלי "פרשת במדבר" והיא נמצאת בספר במדבר מפרק א', פסוק א' ועד פרק ד', פסוק כ'.

בפרשה זו מתבצע סדר ארגוני לקראת יציאת בני ישראל למסעם במדבר. מסופר על מניין הגברים מכל שבט הכשירים לצבא.

במהלך כל המסע אוהל מועד נמצא במרכז והשבטים מסביבו בארבע קבוצות, כאשר לכל קבוצה יש שבט ממונה: יהודה, ראובן, דן, אפרים. כאשר מתחילים מסע, כל המחנה צריך לנוע. בכל המחנה יש סדר ותפקידים מוגדרים.

בפרשה מתוארים גם תולדות משה ואהרן ובעיקר אהרן, כלומר תולדות הכהונה והעבודה של הלויים במשכן. לכל משפחה בשבט לוי נקבע תפקיד ספציפי. מודגש מאוד האיסור על הנגיעה בכלי המקדש במסע של בני ישראל.

אני אוהב את פרשת הבר מצווה שלי כי היא עוסקת בנושא חשוב של ההתארגנות של העם למסע לארץ ישראל תוך כדי הבלטת ערכים חשובים. בראש ובראשונה האחריות והמחויבות של כולם לבצע את הוראותיו של משה.

ההתארגנות למסע במדבר לקראת ההגעה לארץ ישראל מחייבת את כולם.

המסע החשוב הזה מזכיר לי את המסע שאני עובר מהילדות לבגרות.

מסעם של בני ישראל הוא מהעבודות במצרים אל החרות ואל הארץ המובטחת והמסע האישי שלי הוא מעולם הילדות שבו הכל מותר אל עולם המבוגרים בו אני אהיה אחראי על מעשי.

כמו כל מסע גם המסע שלי מצריך הכנות. כדי להגיע לבגרות צריך להתכונן, ללמוד, להכין תוכניות בדיוק כמו ההכנות שעורך משה עם העם.

"מבן עשרים שנה ומעלה... תפקדו אותם לצבאותם" (במדבר, א', פס' ג')

שנה וחודש לאחר היציאה ממצרים משה מקבל הוראה מה' לערוך מפקד ולספור את האנשים לפי שבטים.

"מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה, כשיצאו ממצרים מנאן, כשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים כשבא להשרות שכינתו עליהם מנאן, באחד בניסן הוקם המשכן ובאחד באייר מנאם".

על פי רש"י כמו אדם שיש לו אוצר גדול והוא מונה את המטבעות בכל פעם, כך אלוהים מרוב אהבתו לישראל מונה אותם בכל הזדמנות,

ואילו רשב"ם אומר: "למנות את כלל ישראל לידע מנין חלוצי הצבא שבהם" (במדבר, א')

בכל מקרה הספירה כוללת רק את הלוחמים מגיל עשרים ומעלה.

שבט לוי לא נכלל במפקד כי הוא צריך לשרת את ה' בעבודת הקודש.

לדעתי, הפסוק הזה מאד אקטואלי גם כיום והוא נוגע לשאלת השרות של החרדים בצבא. יכול להיות שמעמדם של החרדים הוא כמעמד שבט לוי הפטורים מלשרת בצבא?

התנועה במדבר נעשית בסדר קבוע ואני מתחבר מאד לפסוק:

"ויחננו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו
לצבאותם" (במדבר, א', נ"ב)

יש סדר ויש ארגון. מצד אחד יכול להיות שכאשר הסדר הוא מוקפד אין לשבט את העצמאות לעשות כרצונו, אבל ההקפדה הזאת על הסדר והארגון הקפדני, הם שיעזרו לבני ישראל במסעם המפרך לארץ ישראל.

גם בחיים שלנו אנו צריכים סדר והקפדה על גבולות במיוחד בגיל הזה שלנו שנקרא "גיל הנעורים" כשנדמה לנו שאנו יכולים לעשות הכל.

הסדר והארגון הם ערכים חשובים במשפחתי ובחיי ואני מקפיד לשמור עליהם.

על פי חז"ל כשבאו למדבר סיני היו כל השבטים מאוחדים ומלוכדים כי כתוב "ויחן שם ישראל" (לשון יחיד) (שמות, י"ט 2)

בפרשה שלי העם נחלק לשבטים על פי דגלים.

אני מוסיף פרשנות משלי ואומר שיש פה גם שמירה על האחדות של העם

וגם שמירה על הייחודיות של כל שבט וזה דבר יפה - גם אחדות וגם ייחודיות.

בדיוק כמו במשפחה שלי - בארץ ישראל נוצרה האחדות בין אמי שהוריה הגיעו ממרוקו לבין אבי שאביו הגיע מפולין ואני התוצר של החיבור הזה.

קריאת הפרשה מגלה כמה משה ואהרון פועלים למען העם ואף אני רוצה ליישם זאת בחיי, להיות אחראי לערכי האחדות במשפחתי ובעמי.

האמונה בעוצמתו של העם היהודי כפי שהיא מופיעה בפרשה זו משקפת את החינוך והעשייה בה מחנכים אותי הורי למען עם ישראל.

הפרשה מדגישה לדעתי, את הצורך של כולנו לעשייה למען המדינה, בטחונה וערכיה עם האמונה באלוקים, לשמירת קיומו של עם ישראל כמו משה ואהרון במהלך כל הפרשה ובהמשך.

בפרשה זו אני מזהה נושאים שעולים בחיי היום יום במשפחתי: צבא, ערכים ושמירה על מסורת ישראל, שמירה על המשפחה והאמונה באלוהים.

אבי הינו אלוף בצה"ל, גם אחיותיי שרתו בתפקידים מיוחדים ואנו בטוח שאף אני אתרום את חלקי בתחום זה. כל זאת לצד אמונה במסורת ישראל ונתינה לחברה בה אני חי.

אבי כאיש צבא מרבה לספר על חשיבות ההתארגנות הצבאית כחלק מההצלחה שלנו בהגנה על המולדת שלנו.

לקראת סיכום אני רוצה להביע תודה לכל מי שתרם לעיצוב אישיותי ולכל מי שמכוון את דרכי להמשך החיים.

בראש וראשונה להורים שלי, לאחיותיי שבשבילן תמיד אשאר תומר האח הקטן... לבני משפחתי המורחבת אשר משמשים לי מקור ודוגמא לאמונה ולערכים.

מהם לומד אני מהי אהבת הארץ, נתינה, כיבוד האדם באשר הוא אדם, הבנת הזולת וחשיבות העבודה הקשה על מנת להגיע להישגים, השמירה על מורשת העם היהודי וישראל עם האמונה באלוהים.

תודה מיוחדת לאירים פרידריך מורתי לתרבות ישראל ומורשתו שליוותה אותי בתהליך כתיבת הדרשה.

ברצוני לאחל למשפחתי ולי בריאות ועשייה והשגת תקוותינו ושאיפותינו ולהמשיך ולתרום לחברה ולמדינת ישראל.

אסיים את דרשתי בשתי תפילות וברכות הקרובות לליבי...

" יברכך השם וישמרך

יאר השם פניו אליך ויחונך

ישא השם פניו אליך

ויישם לך שלום "

" השם עוז לעמו ייתן , השם יברך את עמו בשלום "